URN-tunnuksien luominen

ISBN ja ISSN

Jos tietoresurssilla on ISBN-numero, URN-tunnus muodostetaan ensisijaisesti siitä. Kansalliskirjasto suosittelee, että ISBN-numero annetaan painettujen teosten verkkoversioille sekä verkkojulkaisuille, jotka ovat "kirjankaltaisia ja sisällöltään pysyviä".

Jos tietoresurssilla on ISSN-numero, URN-tunnus muodostetaan ensisijaisesti siitä. Kansalliskirjasto suosittelee, että ISSN-numero annetaan painettuna ilmestyvien lehtien tai sarjojen verkossa ilmestyville rinnakkaisversioille sekä sellaisille verkkojulkaisuille, jotka "ilmestyvät verkossa perinteisen lehden tai sarjan tavoin julkaistuina (erillisinä numeroina/osina, joilla on kokoava yhteisnimeke)". Huom! ISSN:ää käytetään ainoastaan jatkuvan julkaisun kokonaisuudelle, esim. lehdelle tai sarjalle. Kun yksittäiselle artikkelille halutaan antaa URN-tunnus, niin tunnus on muodostettava joko ISBN:n tai NBN:n pohjalta.

Jos julkaiset aineistoa, joka voi saada ISBN- tai ISSN-tunnuksen, ota ensin yhteys ISBN-toimistoon tai ISSN-toimistoon!

Esimerkki ISBN-pohjaisesta URN-tunnuksesta:

- Julkaisun ISBN-numero on 978-952-10-4171-6
- Julkaisun URN-tunnus on silloin URN:ISBN:978-952-10-4171-6
- Julkaisun pysyvä osoite on silloin https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-4171-6

NBN

Mikäli resurssille ei voi antaa ISBN- tai ISSN-numeroa, sille voidaan antaa NBN-numeroon (National Bibliographic Number) perustuva URN-tunnus. NBN:ää ei käytetä, jos ISBN:n tai ISSN:n käyttö on mahdollista.
Kun käytetään NBN-numeroa, niin URN-tunnuksen luontiin kaksi mahdollisuutta:

1. Organisaatio muodostaa NBN-numerot itse.
2. URN-tunnukset haetaan Kansalliskirjaston URN-generaattorista.

Molemmat tavat ovat yhtä suositeltavia.

Organisaatio muodostaa NBN-numerot itse

Tämä edellyttää, että organisaatiolle myönnetään oma NBN-aliavaruus. Kansalliskirjasto myöntää NBN-aliavaruuksia hakemuksesta. Myöntämisen ehtona on, että tunnisteiden tarve on jatkuvaa ja että Kansalliskirjasto on vakuuttunut organisaation kyvystä ylläpitää URN-tunnusrekisteriä luotettavasti myös pitkällä aikavälillä.

Organisaatio vastaa tunnusten luomisesta, oikeamuotoisuudesta, ainutkertaisuudesta ja jakelusta. Oma aliavaruus on hyödyllinen erityisesti silloin, jos jokin tietojärjestelmä voi tuottaa tunnukset osana aineistonhallintaa. Usein tietojärjestelmän sisäisestä tunnisteesta voidaan mekaanisesti johtaa globaalisti ainutkertainen URN-tunnus.

URN-tunnukset haetaan Kansalliskirjaston URN-generaattorista

Kansalliskirjaston URN-generaattorista voidaan hakea URN-tunnuksia yleisestä suomalaisesta NBN-avaruudesta, joko käyttäen web-lomaketta tai mikäli haku halutaan automatisoida, niin lähettämällä GET-pyyntö osoitteeseen https://generator.urn.fi/cgi-bin/urn_generator.cgi?type=nbn.

HUOM! Generaattorista voi periaatteessa kuka tahansa hakea tunnuksia, mutta ilman **rekisteröimistä** ne eivät ole URN-tunnuksia ja ovat hyödyttömiä.